

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1965. augusztus 6.

bb 1. szereposztási érdekességek a dalszínházak szeptemberi műsorán

i o l t n é v m s r

1965. augusztus 6.

több szereposztási érdekességet ígér a budapesti dalszínházak szeptemberi műsora. a „sevillai borbély”, 21-i előadásán az operában először éneklő bordás györgy az őrtiszt szerepét. szeptember 29-én ugyancsak az operaházban ismét adornoként hallhatja a közönség simándy józsefet, aki már korábban sikerrel énekelte a simone boccanegra című verdi operának ezt az igényes szerepét. ugyan ezen az előadáson kapott új szerepet kovács eszter is.

az erkel színházban szeptember 21-én svéd nóra mutatkozik be Luciaként a parasztbecsületben, míg a bohémélet szeptember 26-i előadásán dene józsef, sebestyén sándor, szalma ferenc, andor éva, gencsi sári, katona lajos és bordás györgy lépnek színpadra új szerepekben./mti/

- . -

bb 2. új komolyzenei hanglemezek készülnek

i o l t n é v m s r

1965. augusztus 6.

a magyar hanglezgyártó vállalat szakemberei a közelmúltban több érdekes komolyzenei felvételt készítettek. lehotka gábor közreműködésével bach néhány orgonaművét vették lemezre, amelyeket a művész a soproni szent györgy székesegyház orgonáján szólaltat meg. a qualiton másik készülő új lemezén lamberto gardelli vezényel csajkovszkij, mendelssohn, és musszorgszkij műveket. ugyancsak rövidesen forgalomba kerül egy schubert- és schumann művekről készült hanglez is. fischer annie közreműködésével hosszabb idő után először a közelmúltban készült újabb magyar hanglezfelvétel: tolmácsolásában lemezre vették mozart d-moll zongoraversenyét és a d-dur hangverseny-rondót. mindkét művet a rádiózenekar kíséri lukács ervin vezényletével./mti/

- . -

-1-

Kly

bb 3. ambuláns-rendelés a mozgás-fogyatékos gyermekek gyógyítására

i hi/tm/m/zs

1965. augusztus 6.

a főváros egységes gyermekegészségügyi hálózata ma már mintegy 350.000 gyermek gondozását látja el. a 0-14 éves korúak kezelését, vizsgálatát több mint 500 gyermek-szakorvos végzi, s a körzeti gyermek-szakorvosok - a legutóbbi kimutatások szerint - évente több mint 100.000 beteg gyermeket keresnek fel otthonukban.

a központi gyermekegészségügyi intézmények szakemberei elsősorban a krónikus beteg, vagy fogyatékos gyermekek gondozására, ellátására fordítanak nagy figyelmet. a helm páli gyermekkórházban például központi epilepsziás rendelést hoztak létre, s valamennyi szakrendelőben megszervezték a gyermekideggondozást. a mozgás-fogyatékos gyermekek gyógyítására a kerületekben bevezették az ambuláns-rendelést. /mti/

...-

bb 4. újabb kossuth-Levelekkel gyarapodott a széchenyi könyvtár kéziratgyűjteménye

i áe/gk/m/sr

1965. augusztus 6.

újabb eredeti kossuth-Levelekkel gyarapodott az országos széchenyi könyvtár gyűjteménye. egy londonban élő magyar származású antikvárius ajánlotta fel a nála őrzött kéziratgyűjtemény magyar vonatkozású darabjait, amelyeket a könyvtár azonnal megvásárolt. a széchenyi könyvtár szakemberei figyelik a külföldi gyűjteményeket és az antikváripiacot, hogy felkutassák a szerette kallódott muzeális értékű írásos magyar dokumentumokat. tevékenységük nyomán ma is állandóan előkerülnek a régmúlt értékes emlékei, amelyek kiegészítik, újabb adalékokkal gyarapítják történelmi ismereteinket. a most megvásárolt két angol nyelvű kossuth-Levél colman jeromoshoz szól, - a számos angol közéleti ember egyikéhez, akivel az emigráció idején a magyar forradalmár vezér kapcsolatban állt. a magántermészetű közlemények között kossuth beszámol felesége egészségi állapotáról, s lemond egy nagyobb összejövételre szóló meghívást, ahol beszélnie kellett volna. érdekes a lemondás indokolása, amelyben kossuth kifejti, hogy angliai nyilvános szereplésében óvatosnak kell lennie. a harmadik levelet a 20 éves kossuth ferenc írta hardy nevezetű barátjához ugyancsak az angliai emigráció idején. a levelet wentnorban keltezte, ahol a kossuth-család gyakran nyaralt pulszky ferenc és az orosz emigráns forradalmi demokraták - köztük herzen - társaságában. /mti/

...-

-2-

bb 5. elkészült az első földművesszövetkezeti kemping

vid ká sk vm

1965. augusztus 6.

a balaton északi partján, ábrahámhegyen, újszerű kezdeményezést valósított meg a badacsonytomaji földművesszövetkezet. ezen a nyaralótelepen a szövetkezet tavaly rendezte be a vidék egyik legszebb éttermét. az eszpresszóval és pincemulatóval rendelkező vendéglátóegységet gyakran látogatták az ibusz külföldi vendégcsoportjai. kifogás csupán a szálláshiány miatt hangzott el. ezt a problémát is saját erőből oldották meg: a napokban felépítették az első földművesszövetkezeti kempinget. az étterem és az autóparkirozó közelében tíz színes panelházat állítottak fel, amelyben negyven vendég számára gondoskodnak szállásról. emellett sáttortáborozásra is lehetőséget nyújtanak. /mti/

...-

bb 6. szarvasborju a baromfiudvarban

vid ká sk vm

1965. augusztus 6.

kora tavasszal vallentin károly egri vadász fia egy magával tehetetlen szarvasborjut talált az erdőn. a kis állatot hazavitte és otthon ápolgatta. a szarvasborju azóta megnőtt és megszelídült, a baromfiudvaron együtt futkározik a háziállatokkal. legkedvesebb barátja a kutya. a kis szarvast gazdája szívesen odaajándékozna valamelyik állatkertnek, vagy vadaskertnek. félő ugyanis, hogy ha a teljesen megszelídült szarvas újra az erdőbe kerül, ragadozók vagy orvvadászok áldozatul esik. /mti/

...-

bb 7. ornitológiai érdekesség: fekete gólyacsapat tünt fel egy baranyai legelőn

vid ká sk vm

1965. augusztus 6.

„erdők remetéi, -nek nevezik a vadászok és az erdészek a fekete gólyákat, mivel a legelhagyatottabb erdők rejtett zugaiban fészkelnek, s mindig csak párban látták őket. ezért keltett nagy meglepetést, hogy a baranya megyei zaláta község határában a fekete gólyák egész csapata tünt fel. a vizes, tocsogós legelőn 27 fekete-tollu madarat számláltak meg. az ornitológusok eddig úgy tartották, hogy a fekete gólyák legnagyobb magyarországi fészkelőhelye a duna déli szakasza. a zaláta közelében megfigyelt fekete gólyacsapat viszont nem tartozhat a dunai állományhoz, hiszen a község körülbelül 70 kilométernyi távolságra van a folyótól. nyilvánvalóan a fekete gólyáknak új települése alakult ki az utóbbi időben ezen a vidéken, a dráva közelségében. feltehető, hogy a dráva-mentén még másutt is léteznek nagyobb fészkelőhelyei az „erdők remetéi, -nek. mindez meg erősíti több ornitológus megállapítását, amely szerint a szigorú védelemnek és az utóbbi évek kedvező időjárásának hatására dél-magyarországon újból szaporodóban van ez a ritka, már-már kihalóban levő madárfaj. /mti/

...-

-3-

bb 8. két premier, husz előadás - a budapesti ifjusági szinpad programjából

di/tm/s zs cz 1965. augusztus 6.

elkészült a budapesti ifjusági szinpad új évadjának műsor-terve. a kisz budapesti bizottságának kezdeményezésére a legtehetségesebb ifjú műkedvelőkből életrehívott együttes 1964 októberétől több mint tizezer néző előtt mutatta be műsorait, s 1965-66-ra két premiert tervez. az elsőt, amely a középkor irodalmának legjelentősebb alkotásaiból ad majd izelítőt, decemberben tartják, a másodikra, amelynek anyagát a kortárs írók és költők művei közül választják ki, a jövő év áprilisában kerül sor. ezzel egyidejűleg továbbra is műsoron tartják euripidész : iphigenia a tauroszok földjén, arisztofanész : madarak című remekét, valamint a felszabadulás 20. évfordulója alkalmából bemutatott szó és tett című irodalmi összeállítást, amelynek jelenetei és drámarészletei az elmúlt két évtizedről vallanak. az előadásokat a szakszervezetek fenérvári uti művelődési házában tartják.

a budapesti ifjusági szinpad 40 új tagot vett fel a szeptemberben kezdődő évadra. az „ujoncok”, akiket többszáz jelentkező közül választottak ki, egy hónapig hetenként három alkalommal alapos beszéd, mozgástechnikai és általános elméleti képzéssel készülnek a feladatokra. néhány közülük már október 1-től közönség elé áll; a két görög mű és a szó és tett című műsor megüresedett szerepeit veszik át. az új évadban is folytatja munkáját a fiatalok dramaturg, szcenikai és filmes szakköre. tagjaik részt vesznek a bemutatók előkészítésében. megalakítják az együttes szanon-studióját is, amely elsősorban fiatal zeneszerzők és szövegírók műveinek biztosít majd nyilvánosságot. /mti /

bb 9. „mesél a bécsi erdő ... a margitszigeti szinpadon - trieszt után budapesten is bemutatja az operettszínház a „budapest-show”, című műsorát

s/gk/s sr cz 1965. augusztus 6.

a margitszigeti szabadtéri szinpadon augusztus 14-én az állami hangverszenyekar közreműködésével a „mesél a bécsi erdő a kék dunának”, című összeállítást mutatják be. a műsorban többek között fellép elsy mayerhoffer, bécsi kamaraénekes, továbbá gyurkovics mária, palócz lászló, és szabó miklós operaénekesek, az állami hangverszenyekart a nyugatnémet fritz schall vezényli. az előadáson közreműködik a budapesti kórus forrai miklós vezényletével. /folyt.köv./

8.15/a

- 4 -

me

bb 9./, „mesél a bécsi.../ 1.folyt./s

a fővárosi operettszínház jelenleg triesztben vendég-szereplő együttese augusztus 12-én érkezik vissza budapestre és augusztus 20-án és 21-én a margitszigeti szabadtéri szinpadon lép fel. a két estén az először triesztben bemutatott „budapest show”, című operettösszeállítást adják elő. augusztus 23-án a kisz központi művészegyüttese ad műsort az universiade megnyitásának tiszteletére. erre az előadásra meghívják a nagy verseny alkalmából a világ minden tájáról budapestre érkező népszerű sportolókat. a margitszigeti szabadtéri szinpad előreláthatólag a hónapban utolsónak az „americana”, dél-amerikai dzsessz- és folklórrevü művészeit fogadja. a negyven énekesből és táncosból álló társulat 25-én és 29-én mutatkozik be a magyar közönségnek. /mti /

..-

bb 10. a világ évi villamos energia- termelésének tizmillió-szorosát sugározza szét a nap egyetlen másodperc alatt - honnan szerzik energiájukat a csillagok

tz/sk/s vg cz 1965. augusztus 6.

a strandolók, miközben barnára süttetik bőrüket, nem is gondolnak arra, hogy tulajdonképpen a napban lejátszódó magreakció óriási energiatermelésének haszonélvezői.

ez az energiatermelés - amint dr. szabó jános docens elmondotta - valóban elképesztően nagy. másodpercenkénti mennyisége tizmilliószorosa az egész emberiség egy évi villamos energiatermelésének.

ennek az energiatermelésnek alapanyaga a hidrogén, amely jelenleg a világegyetem anyagának csaknem 93 százalékát teszi ki. valamikor régen azonban feltehetőleg ez volt az egyetlen anyag, s mivel mindeddig csak körülbelül 7 százaléka alakult át, s az is tulnyomó nagy részben héliummá, vagyis a magfúziós átalakulás első lépcsőjének termékévé, nyilvánvaló, hogy jó időre futja még az üzemanyagból. annál is inkább, mert még a hélium sem „végterméke”, ennek a természetes atomreaktornak.

/folyt.köv./

8.30/a

- 5 -

no

bb 10./ a világ évi villamos...../ 1. folyt./s

ez az átalakulás ugyanis sok fokozaton megy keresztül. azzal kezdődik, hogy valahol a térben az anyag hőmérséklete valamilyen okból eléri a körülbelül egymillió celsius fokot. ekkor ugyanis az ugynevezett erős kölcsönhatás már legyőzheti az azonos elektromos töltésű hidrogén atommagok - a protonok - eredeti taszító hatását. így előbb a protonok, majd a belőlük kialakuló deutérium- magok és végül a hélium 3 izotópjai egyesüléséből létrejön a hélium 4, a közönséges hélium. és mindezek az átalakulások hatalmas energiáfelszabadulással járnak.

mikor aztán a csillag belsejében fogyni kezd ez az ,, üzem- anyag,, lassan megszűnik az átalakulás, csökken a hőmérséklet és a hűlő anyag zsugorodni kezd; a külső réteg ekkor beroppan, belezuhan az égítést belsejébe, bekövetkezik a gravitációs kontrakció. ekkor viszont a gravitációs energia alakul át hővé, mégpedig olyan mértékben, hogy most már megkezdődhetik az újabb magfolyamat is : a hélium átalakulása még nehezebb elemekké.

mindezt a tudomány eddig csupán a nap és a többi csillagok felszínén megfigyelt jelenségekből állapíthatta meg, hiszen belsejüket a külső rétegek elrejtik szemünk elől. van azonban a magfuzionak egy olyan terméke is - a neutrino nevű elemi részecske - amelynek számára az anyag még fényévnyi vastagságban sem jelent akadályt. a neutrino tehát hirt hozhat a csillagok belsejében lejátszódó folyamatokról. ezeknek az üzeneteknek a leolvasásához eddig nem volt megfelelő berendezésünk, most azonban épül már az első neutrino- teleszkóp, és ha majd ezzel bepillantást nyer az ember a csillagok és a nap belső életébe, tulajdonképpen csak akkor lesz módja minden részletében megismerni az egész életet fenntartó energiák keletkezésének folyamatát is.

..-

bb 12. ezer - személyes önkiszolgáló étterem épült a hűvösvölgyben

sb/lk/s vg cz 1965. augusztus 6.

az 21-es építőipari vállalat dolgozói ezer - személyes önkiszolgáló éttermet építettek a hűvösvölgyben, a nagyvendéglőtől alig száz méterre. az építők nehéz körülmények között rövid idő alatt, mintegy három hónap alatt végezték el a munkálatokat. a mintegy 700 négyzetméter alapterületű, a balatonpartiakhoz hasonló modern önkiszolgáló éttermet az északbudai vendéglátóipari vállalat előreláthatólag augusztus 15 és 20 között nyitja meg./mti /

..-

8.40/a

- 6 -

Me

bb. 11. az év végére üzembehelyezik az újjáépített révész utcai gáztartót

i hbj/tm/e vg

1965. augusztus 6.

mint ismeretes, 1963. április 24-én becsapott a villám a révész utcai gáztartóba, s az használhatatlanná vált. újjáépítése sok vitára adott alkalmat. a harmadik ötéves tervben itt épül fel ugyanis észak-pest egyik legnagyobb lakótelepe, s a monstrum acéltest meglehetősen elcsúfítja a környéket. az érvek zöme azonban a helyreállítás mellett szólt. a környék megfelelő gázellátása szempontjából a gáztartó nélkülözhetetlen, s az újjáépítés lényegesen olcsóbb, mint egy új tároló létesítése. az építkezés, beleszámítva a tönkrement acélszerkezet bontását is, mintegy 16 millió forintot emészt fel. a szerelést, a szocialista szerződés értelmében a ganz-márvag dolgozói augusztus 15-ig fejezik be. utána kerül sor a különböző próbákra, s az év végén már 60 000 köbméter gázt tárolhatnak benne. üzembehelyezése után lényegesen megjavul a gázellátás az 5. és a 13. kerületben. /mti/

..-

bb. 15. kerti presszót nyitnak, korszerű benzinkutat építenek a sátoraljaujhelyi határátkelő helyen

vid/lk/e szf

1965. augusztus 6.

házánk legészakibb városában, sátoraljaujhelyen, a vörös hadsereg útját átszeli a magyar-csehszlovák országhatár. ezen a határátkelőhelyen az utóbbi időben megnövekedett a kimenő és bejövő gépkocsik forgalma.

a tanács kezdeményezésére az idén és jövőre nagyobb öszszeget fordítanak az átkelőhely környékének szépítésére, hogy a hazánkba érkező csehszlovák turistáknak már az első percekben jó benyomásuk legyen a városról. parkot ültetnek, padokat helyeznek el benne, és egy régi épületben eszpresszót nyitnak, kerthelyiséggel, ugyanitt frissítőket árusító üzletet rendeznek be. az építést már megkezdték, a park a hónap végére, a vendéglátóhelyek az őszi hónapokra készülnek el. a rákóczi uton és a vörös hadsereg útján rövidesen befejezik a fénycsöves lámpák felszerelését, s még az idén hozzáfognak az állami lakóházak külső homlokzatának tatarozásához. több mint husz lakóházat hoznak rendbe. jövőre, a határtól mintegy 200 méterre várakozóhelyiséggel ellátott ötoszlopos benzinkutat is felállítanak. /mti/

9.07/a

..-

- 7 -

Me

bb 10./ a világ évi villamos...../ 1. folyt./s

ez az átalakulás ugyanis sok fokozaton megy keresztül. azzal kezdődik, hogy valahol a térben az anyag hőmérséklete valamilyen okból eléri a körülbelül egymillió celsius fokot. ekkor ugyanis az ugynevezett erős kölcsönhatás már legyőzheti az azonos elektromos töltésű hidrogén atommagok - a protonok - eredeti tasztító hatását. így előbb a protonok, majd a belőlük kialakuló deutérium- magok és végül a hélium 3 izotópjai egyesüléséből létrejön a hélium 4, a közönséges hélium. és mindezek az átalakulások hatalmas energiafelszabadulással járnak.

mikor aztán a csillag belsejében fogyni kezd ez az anyag, lassan megszűnik az átalakulás, csökken a hőmérséklet és a hűlő anyag zsugorodni kezd, a külső réteg ekkor beroppan, belezuhan az égítést belsejébe, bekövetkezik a gravitációs kontrakció. ekkor viszont a gravitációs energia alakul át hővé, mégpedig olyan mértékben, hogy most már megkezdődhetik az újabb magfolyamat is : a hélium átalakulása még nehezebb elemekké.

mindezt a tudomány eddig csupán a nap és a többi csillagok felszínén megfigyelt jelenségekből állapíthatta meg, hiszen belsejüket a külső rétegek elrejtik szemünk előtt. van azonban a magfuziónak egy olyan terméke is - a neutrino nevű elemi részecske - amelynek számára az anyag még fényévnyi vastagságban sem jelent akadályt, a neutrino tehát hirt hozhat a csillagok belsejében lejátszódó folyamatokról. ezeknek az üzeneteknek a leolvasásához eddig nem volt megfelelő berendezésünk, most azonban épül már az első neutrino- teleszkóp, és ha majd ezzel bepillantást nyer az ember a csillagok és a nap belső életébe, tulajdonképpen csak akkor lesz módja minden részletében megismerni az egész életet fenntartó energiák keletkezésének folyamatát is.

..-

bb 12. ezer - személyes önkiszolgáló étterem épült a hűvösvölgyben

sb/lk/s vg cz 1965. augusztus 6.

az 21-es építőipari vállalat dolgozói ezer - személyes önkiszolgáló éttermet építettek a hűvösvölgyben, a nagyvendéglőtől alig száz méterre. az építők nehéz körülmények között rövid idő alatt, mintegy három hónap alatt végezték el a munkálatokat. a mintegy 700 négyzetméter alapterületű, a balatonpartiakhoz hasonló modern önkiszolgáló éttermet az északbudai vendéglátóipari vállalat előreláthatólag augusztus 15 és 20 között nyitja meg./mti/

..-

8.40/a

- 6 -

Me

bb. 11. az év végére üzembehelyezik az újjáépített révész utcai gáztartót

i hbj/tm/e vg

1965. augusztus 6.

mint ismeretes, 1963. április 24-én becsapott a villám a révész utcai gáztartóba, s az használhatatlanná vált. újjáépítése sok vitára adott alkalmat. a harmadik ötéves tervben itt épül fel ugyanis észak-pest egyik legnagyobb lakótelepe, s a monstrum acéltest meglehetősen elcsufítja a környéket. az érvek zöme azonban a helyreállítás mellett szólt. a környék megfelelő gázellátása szempontjából a gáztartó nélkülözhetetlen, s az újjáépítés lényegesen olcsóbb, mint egy új tároló létesítése. az építkezés, beleszámítva a tönkrement acélszerkezet bontását is, mintegy 16 millió forintot emészt fel. a szerelést, a szocialista szerződés értelmében a ganz-másvag dolgozói augusztus 15-ig fejezik be. utána kerül sor a különböző próbákra, s az év végén már 60 000 köbméter gázt tárolhatnak benne. üzembehelyezése után lényegesen megjavul a gázellátás az 5. és a 13. kerületben. /mti/

..-

bb. 15. kerti presszót nyitnak, korszerű benzinkutat építenek a sátoraljaujhelyi határátkelő helyen

vid/lk/e szf

1965. augusztus 6.

hazánk legészakibb városában, sátoraljaujhelyen, a vörös hadsereg útját átszeli a magyar-csehszlovák országhatár. ezen a határátkelőhelyen az utóbbi időben megnövekedett a kimenő és bejövő gépkocsik forgalma.

a tanács kezdeményezésére az idén és jövőre nagyobb összeget fordítanak az átkelőhely környékének szépítésére, hogy a hazánkba érkező csehszlovák turistáknak már az első percekben jó benyomásuk legyen a városról. parkot ültetnek, padokat helyeznek el benne, és egy régi épületben eszpresszót nyitnak, kerthelyiséggel, ugyanitt frissítőket árusító üzletet rendeznek be. az építést már megkezdték, a park a hónap végére, a vendéglátóhelyek az őszi hónapokra készülnek el. a rákóczi uton és a vörös hadsereg útján rövidesen befejezik a fénycsöves lámpák felszerelését, s még az idén hozzáfognak az állami lakóházak külső homlokzatának tatarozásához. több mint husz lakóházat hoznak rendbe. jövőre, a határtól mintegy 200 méterre várakozóhelyiséggel ellátott ötoszlopos benzinkutat is felállítanak. /mti/

..-

9.07/a

- 7 -

Me

bb. 26. találkozás az élő zenetörténettel. - hazaérkeztek a magyar népzene kutatók etiópiai utjukról

i ms/tm/e zs bs

1965. augusztus 6.

hailé szelasszié császár meghívására két hónapot töltött etiópiában sárosi bálint, a népzene és népi hangszerek szakembere és martin györgy néptánckutató. hazaérkezésük után a következőkben számoltak be az mti munkatársának kutatóutjukról:

azzal a feladattal érkeztünk addisz abebába, etiópia fővárosába, hogy gyűjtsünk anyagot a nagy kiterjedésű, ősi kulturájú ország népzenejéből, néptáncaiból, szokásaiból és egyben segítsük az etióp zenei szakembereket, kulturális vezetőket a magyar tapasztalatok átadásával az ősi dallam-kincs alapuló nemzeti zenekultúra megteremtésében. munkánkhoz vendéglátóink minden segítséget megadtak.

- etiópiában a távolságok óriásiak és rendkívül nagyok az egyes tartományok közötti földrajzi szintkülönbségek is. hatalmas terepjáró autót bocsátottak rendelkezésünkre, és a rádió zenei vezetője is velünk tartott.

- nyolc hét alatt mintegy hatezer kilométernyi utat tettünk meg. első utunk északnak, akszumba vezetett, onnan széles ívben mentünk keletnek, majd délre és kissé nyugatra utaztunk a tana-tó mellé. ez a három ezer kilométeres út két hétig tartott. ugyancsak addisz abebából kiindulva több utat tettünk más országrészekben, többek között jártunk a kávé őshazájában, kafában és a tartomány fővárosában, dzsimában, szomáli felé di-redavában és harrarban, amelyek az ország legszebb városai. ötven óra magnetofon-felvételt, 3 000 méter színes és fekete-fehér filmfelvételt és 1 500 fényképet készítettünk.

- egy olasz szakember azt írta etiópiáról, hogy ez a népek muzeuma. valóban így van, körülbelül hetvenféle nép él az országban. a nagy többség amhara, ez a hivatalos nyelv is.

- az időnk kevés volt ahhoz, hogy benyomásainkat, tapasztalatainkat, gyűjtésünk eredményeit elemezzük. ez további egy év munkája lesz. annyit azonban elmondhatunk: valóságos élő zenetörténettel találkoztunk, amely legalább párezer évet ölel fel. egymás mellett található a több ezer éves és a mai népzene, a legprimitív dallamoktól a legbonyolultabb ritmusokig és arab jellegű skálákig.

/folyt.köv/
9.10/a

-8-

M

bb. 26. /találkozás...folyt./e

nyolcszáz-kilencszáz népi dallamot rögzítettünk hangszalagon és vagy kétszáz különböző táncot filmen. a dalok és táncok az élet szinte minden megnyilvánulásához kapcsolódnak, az egyházi szertartásoktól kezdve a halottsiratásig, a munka- és aratási daloktól a harci dalokig és fegyvertáncokig. sok dallam meglepő hasonlóságot mutatott a mi régi székely és más dallamainkkal. a magyar pentaton megfelelőjét nemcsak ázsiában, hanem etiópiában is meg lehet találni, ami a zenei fejlődés általános törvényszerűségeinek újabb bizonyítéka.

- hailé szelasszié császár élénk érdeklődéssel kísérte munkánkat. az uralkodónak részletes jelentésben is számot adtunk tapasztalatainkról.

- reméljük, hogy az itthoni elemző munka eredményei további segítséget nyújthatnak a baráti nép önálló nemzeti zenekultúrájának megteremtéséhez - fejezték be nyilatkozatukat a kutatók. /mti/

...-

bb. 25. mézeskalács-husár sütőmintája

vid/tf/j/e sr cz

1965. augusztus 6.

ritka becsű tárgyakkal gazdagodott a napokban a sárospataki iskola-muzeum néprajzi gyűjteménye: egy halódó népi mesterség, a mézeskalács-készítés sátoraljaujhelyi mestereinek hajdai legfontosabb szerszámaihoz - falapokba vésett, cirkalmasan faragott huszárt, lovat, szivet, stb. ábrázoló bábsütőmintákhoz jutottak. egykori iskolájának a valamikor patakon diákoskodott pazar andor ajándékozta az értékes tárgyakat. érdekességük: valamennyit a hegyközben élt népi fafaragók készítették az 1840-es évek táján, ujhelyi mézeskalácsos-mesterek rendelkezésére. /mti/

...-

9.20/a

- 9 -

M

bb. 13. a kisz fiatalok és a szocialista brigádok segítségével helytörténeti muzeumot létesítenek rudabányán

vid/lk/e ki

1965. augusztus 6.

rudabányát a régi okiratok szerint nagy Lajos király 1365-ben emelte városi rangra. ebben az időben a települést környező hegyekben elsősorban aranyat, ezüstöt és rezet fejtettek, s rudabánya tagja lett a felsőmagyarországi bányavárosok szövetségének. a hajdani bányaváros megalakulásának 600. évfordulójáról az idén emlékeznek meg. elhatározták többek között, hogy a régi vágatokból előkerült ősi bányaművelési eszközöket, a különböző fejtési módszereket, a családoktól ajándékba kapott emléktárgyakat, az egykori térképeket és okiratokat, valamint a község fejlődését állandó jellegű kiállításon mutatják be.

a kiállítás anyagának elhelyezésére a művelődési otthon mellett - a kisz fiatalok és a szocialista brigádok segítségével - már megkezdték helytörténeti muzeum építését, amely egy 18. századbeli bányász felolvasó teremhez lesz hasonló. a földszintes épület három termét a történelmi sorrendnek megfelelően rendezik be. rajzokon és makettekben bemutatják a különböző korok fejtési rendszerét, a 14.-15. században használt anyagból készült világító mécseket, az ércrepszító ékeket, a hajdani csákányokat, létrákat, ércszállító fatálcákat.

kiállítják a rima-murányi részvénytársaság idejéből megőrzött ugynevezett blaskákat is, amelyekre egykor a társaság boltjaiban a bányászok meghatározott mennyiségű húst, bort vagy ruhaneműt vásárolhattak. a kis muzeum építése jó ütemben halad és szeptemberben megnyitják. /mti/

bb. 14. import helyett hazai gyártmányu hengerek és műszerek a salgótarjáni hideghengerműben

vid/lk/e ki

1965. augusztus 6.

a ganz-másvag vállalta a salgótarjáni acélárugyár hideghengerműve részére a legfinomabb ötvözött acélszalagok gyártására alkalmas automatikus hengerek több fontos mérő és ellenőrző műszerének, valamint a hengereknek hazai gyártását. a műszerek paramétereinek összehasonlításakor kiderült, hogy a hazai gyártmányok kevés átalakítással tökéletesen helyettesítik az eddig nyugaton vásárolt mérő- és ellenőrző műszereket. az első vizsgálatok eredményeként a hengerek 25 import műszerét helyettesítik hazai gyártmányokkal. /mti/

9.25/a

- 10 -

M

bb. 16. „én vagyok az új tanító... „

vid/tf/j/e sr cz

1965. augusztus 6.

körülbelül 500 közép- és általános iskola tatarozásával készülnek el augusztus végéig borsod megyében, ahol az új tanítótól - a régi tanítóknak kivül - 170 újdonsült pedagógus kezdi meg munkáját. Legtöbben a debreceni, a szegedi tudományegyetemen, a nyiregyházi, az egri tanárképzőkben, sárospatakon és a kecskeméti óvónőképzőben szerezték képesítésüket. közülük néhányan a városoktól távolieső kis falvakba, például gömörszőlőre, cserépváraljára, járdánházára kerülnek, s így az idén már egyetlen borsodi iskolában sem áll katedrara képesítés nélküli oktató. az új tanárok és tanítók ezekben a napokban bemutatkozó látogatást tesznek majdani munkahelyükön s a községek vezetőinél. /mti/

bb. 17. „mozgó,, könyvtárak kiskunság tanyáin

vid/j/e sr cz

1965. augusztus 6.

bács megyében a „mozgó,, könyvtárakból - három művelődési autóról - egy év alatt körülbelül 200 000 kötet olvasnivalót kölcsönöztek a tanyai emberek. őszől több majorba küldenek ugynevezett helyi könyv-lerakatokat, s két újabb művelődési autót is utnak indítanak a kiskunsági tanyavilágba. /mti/

bb. 21. ifjúsági szállítóbrigádok bács megye mezőgazdaságában

vid/tf/j/e sr cz

1965. augusztus 6.

négyszázötven ifjúsági brigádban 10 000 fiatal dolgozik bács megye nagyüzemi gazdaságaiban. a megye öt városának ifjúsági munkásai az idén szállítóbrigádokat szerveztek a borok, gyümölcsfélék, s egyéb termények mozgatására. fürgeségükért, gyors munkájukért „rohambrigádoknak,, nevezik e kisz-csoportokat a megyeiek. /mti/

9.30/a

- 11 -

me

bb 18. márciusi saláta és karalábé, áprilisi paradicsom, május eleji paprika a gördithető alumínium növényházban

szf/sk/s vg cz

1965. augusztus 6.

az országos műszaki fejlesztési bizottság kezdeményezésére az alumínium alkalmazástechnikai központ alumíniumszerkezetű gördithető növényházat készítettett. a hat hajós, 18x21 méter alapterületű növényház, amelyet Győr József építésmérnök tervei szerint a kecskeméti fém- és vasipari ktsz gyártott, betontömb alapozású alumíniumtárcsán és alumíniumcsőből összeállított acéltengelyű görgőkön, meg az oldalsó szerkezeti oszlopokat összekötő zárt csőszelvényen gördül. tetőszerkezetébe 5 milliméteres üveglapok, oldalába közönséges melegházi üveglapok illeszthetők.

a gördithető alumínium növényházat a kertészeti és szőlészeti főiskola soroksári tanegységében állították fel és az idén kora tavasszal megkezdték kipróbálását. márciusban salátát, retek, karalábét ültettek el és neveltek benne. április közepén csörlővel 25 méterrel odébb gördítették paradicsom nevelésére. május első harmadában a paradicsom annyira megerősödött, hogy már szabad földben nevelhették tovább, ekkor ismét tovább gördítették a házat paprika nevelésére.

a próbát ősszel tovább folytatják, ekkor karalábét, retek, esetleg salátát hajtathatnak benne. végleges véleményt majd csak az őszi hajtások után mondanak róla. a most befejezett értékelés annyit máris megállapít, hogy a gördithető alumínium növényházi rendszerrel lényegében három növénycsoportot lehet a korai szabadföldi zöldségeket két- három héttel megelőzve beérlelni és piacra vinni nagy mennyiségben. ez igen nagy előny a kisebb kapacitású, közönséges fakeretes üvegházakkal és másfajta hajtatóházakkal szemben. az eddigi próbák adataiból kiszámították, hogy a tavaszi háromszakaszos kihasználással értékesíthető korai salátából, retekéből, karalábéből paradicsomból és paprikából négyzetméterenkint 25-30 forint a bruttó bevétel, őszi karalábé, retek, esetleg saláta hajtásával pedig további 20-25 forint négyzetméterenkinti bevételre lehet számítani. a várható egész évi bruttó bevételt figyelembe véve kiszámították, hogy a beruházási költségek 5-6 év alatt térülnek meg./mti/

9.35/a

- 12 -

bb 19. a megsokszorozódott feladatok ellenére is két millió forint többletnyereség az első félévben a szék- és kárpitosipari vállalatnál

sz/tné/s vg cz

1965. augusztus 6.

a szék- és kárpitosipari vállalat az 1963-ban végrehajtott üzemösszevonás után az idén újabb három részleggel bővült: januárban három tanácsi üzemet csatoltak hozzá. így módon a vállalat az ország különböző részén működő hét gyáregység tartozik. termelési értékük száz millióval emelkedett: megközelíti az évi félmilliárd forintot. ez évben 48.000 heverőt és több mint 600.000 székét és fotelt kell gyártani.

a feladatok megsokszorozódtak, s teljesítésük azért is nehezebb, mert az alacsonyabb műszaki felkészültséggel rendelkező helyi ipari vállalatokat a nagy gyárak szintjére kell emelni. a kezdet azonban jól sikerült. a vállalatnál most összesített tervteljesítési adatok arról számolnak be, hogy az első akadályokat leküzdötték. a termelési programot az első félévben 5.7 százalékra, az export-tervet 108.2 százalékra teljesítették. a termelékenység 3,7 százalékkal jobb volt a tervezettnél. a vállalat az előírtól két millióval több nyereséget fizetett be.

a gazdasági vezetők most elemzik az önköltség alakulását. a termelés költségeinek csökkentéséhez nagy mértékben hozzájárult a komplex intézkedési tervben megjelölt feladatok végrehajtása. helyesnek bizonyult az az intézkedés, hogy létrehozták a kárpitoszáshoz szükséges textilanyagok központi szabászatát, mert így kevesebb a szabászati hulladék. szintén a központosítás segítségével, az ügyvitel egyszerűsítésével az alkalmazotti létszámot husz fővel csökkentették. egymillió forintos megtakarítást jelentett a vállalatnak, hogy sikerült olyan olcsóbb fűrészárut beszereznie, amelynek mérete bár a szokásosnál kisebb, de éppen megfelel a székgyártásra. korábban a termelés menetében sokszor okozott fennakadást, hogy a fémbutorgyárból nem kaptak elegendő epedarugót. ezért elhatározták, hogy önellátásra rendezkednek be.

a vállalatnál azonban még így is akad sok probléma, a legnagyobb gondot ez idő szerint az jelenti, hogy a központi gyárnak azt az üzemét, ahol az anyagelőkészítő gépek dolgoznak, a nyáron kellett volna átépíteni, a kivitelező vállalat azonban csak októberre vállalta a munka megkezdését. így módon a téli hónapokra átmenetileg ideiglenes épületekbe kell telepíteni a gépeket, a vállalat többi gyárában pedig három műszakban kell megszervezni azoknak a gépeknek a munkáját, amelyeknek termelése kiegészíti az angyalföldi központi gyárat./mti/

9.40/a

- 13 -

bb. 20. veszprémi vegyészek sikeres kísérletei a hungazin növényvédőszer tökéletesítésére - portasztással, repülőgépes szórással alkalmazható az új anyag

vid/lk/ e ki cz

1965. augusztus 6.

a veszprémi nehézipari kutató intézet munkatársai dr. ráskai béla tudományos osztályvezető irányításával új technológiát dolgoztak ki a jól bevált hungazin típusú növényvédőszer gyártására. a módszer lehetővé teszi, hogy a vegyszert portasztással vagy repülőgépes szórással alkalmazhassák. a laboratóriumban sikeresen kipróbált eljárás lényege, hogy gyártás közben a nedves hungazint kismennyiségű, erre alkalmas anyaggal habbá alakítják, majd szárítják és porítják. az eljárás végén igen finom szemcséket kapnak, amelyek jobban megfelelnek a célnak és könnyen nedvesíthetők.

az új módszerrel az eddighez képest kétszeres töménységű gyomirtószer állítható elő. ezek legnagyobb előnye, hogy csak fele annyi víz kell a permetezéshez, mint eddig és a rendkívül finom eloszlás miatt a gépek szórófejnyílásainak dugulási veszélye is megszűnik. a korszerű termék raktározásához kevesebb terület kell és a csomagolási, szállítási költségek is csökkennek.

a védőszer az idén már harmadszor próbálták ki sikeresen a földeken. a gyakorlati kísérletek mindenben igazolták a vegyészek elképzeléseit és a laboratóriumi kutatás eredményeit.
/mti/

bb. 22. tizenkilenc fajta virágmag exportra

vid/ká/sk/e bs

1965. augusztus 6.

békés megyében a dobozi petőfi termelőszövetkezet évek óta foglalkozik a jól jövedelmező virágmagtermesztéssel. az idén 60 holdon 19 fajta virágmagot termelnek exportra, többek között nemesített, dusszirmu őszirózsákat, estikét, trombitavirágot, rézvirágot, bársonyvirágot és tátikát. a legkorábban érő magvak betakarítását megkezdték. hatvan asszony és leány gyűjti nagy gondossággal a magvakat, négy-öt naponként fésülik át a táblákat. a virágmagvakból mintegy 800 000 forint bevételhez jut a termelőszövetkezet. /mti/

9.45/a

- 14 -

me

bb. 23. peronoszpórának ellenálló dohányfajta

vid/ká/sk/e bs

1965. augusztus 6.

a nyírségi mezőgazdasági kísérleti intézetben az eddigieknél nagyobb levelű, kevesebb nikotintartalmú és a peronoszpórának ellenálló dohányfajták nemesítésén dolgoznak. a második éve tartó munka máris sikerrel járt. a többszáz új hibrid közül az egyik, keresztezéssel előállított fajtajelölt mellett, hogy megtartotta a szabolcsi dohány jellegzetes illatát, zamátát, jóval kevesebb nikotint tartalmaz, mint a köztermesztésben lévő fajták. egy másik fajtajelölt a szokottnál nagyobb termésel kecsegtet és ellenáll a peronoszpóra fertőzésnek. a peronoszpórának ellenálló dohány továbbszaporítását rövidesen megkezdik. /mti/

bb. 24. új módszer a növények ellenállóképességének fokozására

i ie/e ká bs

1965. augusztus 6.

a zöldbabon és a sárgadinnyén az idén gyakran találunk a vásárlók kis besüppedt barna foltokat. okozója a colletotrichum nevű gomba, a zöltségfélék egyik legnagyobb kártevője. a kertészeti növényekben általában sok kárt okoznak a gombák, s a védekezés ellenük nagyon körülményes és drága. a szakemberek szerint a leghatékonyabb megoldás az, ha a növényeket már eleve ellenállóvá tesszük a gombák, illetve a gombabetegségekkel szemben.
-kal

az ellenállóság feltételeinek megállapítására érdekes kísérleteket kezdtek a kertészeti kutató intézetben. többszáz különböző táptalajt állítottak össze a növények anyagát alkotó aminosavak, cukrok és vitaminok különféle kombinációból, s ezeken tenyésztik a kórokozó gombát. a gomba növekedésének üteméből állapítják meg, hogy milyen anyagok hiánya gátolja a gomba fejlődését. a vizsgálatok eredményei alapján mód nyílik majd a növények anyagcseréjének tudatos befolyásolására, azaz a gomba számára feltétlenül szükséges aminosavak és más alkotórészek arányának csökkentésére, vagy a gomba fejlődését gátló anyagok növelésére. az anyagcsere-módosítás valószínűleg termesztéstechnikai eljárásokkal, például megfelelő műtrágyázással vagy nyomelemek adagolásával is elérhető. a kísérlet tapasztalatai hasznosak lesznek a nemesítők számára is, mert gyors és megbízható biokémiai módszerrel választhatják ki a keresztezések céljára a gombabetegségeknek ellenálló fajtákat. /mti/

9.55/a

- 15 -

me

a szerkesztőségek figyelmébe !

mai bb 26. számú hírünk / találkozás.... / 6. bekezdésének 5.-6. sorában a szöveg helyesen :

... és a mai népzene és néptánc, a legprimitívabb.....

-. -

bb 27. a Lottó nyerőszámai

lk/s cz 1965. augusztus 6.

a sportfogadási és Lottó igazgatóság tájékoztatása szerint slófokon a szabadtéri színpadon megtartott Lottó-sorsoláson a 32. játékhéten a következő nyerőszámokat húzták ki :

10, 33, 47, 70, 81

/mti /

-. -

bb 28. a munkásvédelemről tanácskozott a hvdsz központi vezetősége

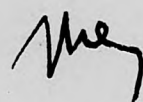
sz/tné/s ki cz 1965. augusztus 6.

a helyiipari és városgazdasági dolgozók szakszervezetének központi vezetősége pénteki ülésén a dolgozók egészségének, testi épségének fokozottabb védelméről tanácskozott.

a munkásvédelem kérdéseinek napirendre tűzését az tette szükségessé, hogy a szakszervezethez tartozó vállalatoknál az utóbbi időben növekedett a balesetek száma, s ennek következtében az elmúlt évben 360 dolgozó teljes évi munkája esett ki a termelésből a hiányzások miatt.

/folyt.köv./
11.09/a

- 16 -

bb 28./ a munkásvédelemről.... / 1.folyt./s

virizslai gyula, a szakszervezet főtitkára beszámolójában hangsúlyozta, hogy a vállalatok a rendelkezésükre álló anyagi eszközök 60 százalékát fordították új üzemek építésére, a meglévők bővítésére és 40 százalékát költötték a nagyobb munkabiztonságot jelentő korszerű gépek, berendezések beszerzésére. nagy gondot fordítanak a nehéz fizikai munkák gépesítésére, az egészségi ártalmak csökkentésére, a beruházások nyomán a munkakörülmények több üzemben javultak, de ez még nem vált általánossá. tapasztalataik szerint különben is nem elsősorban az anyagi lehetőségek hiánya gátolja a balesetek csökkentését, hanem a gazdasági és szakszervezeti vezetők helytelen szemlélete és a dolgozók hanyagsága, fegyelmezetlen magatartása. a vezetők nem gondoskodnak megfelelően arról, hogy alaposabb munka- és üzemszervezéssel, a zavartalanabb munkafeltételek megteremtésével elejét vegyék a baleseteknek. a jövőben e téren még sok mulasztást kell pótolni. a szakszervezeteknek meg kell erősíteniük a társadalmi ellenőrzést és ki kell szélesíteni a munkásvédelmi őrök mozgalmát, amely a helyiipari üzemeknek eddig csupán 60 százalékára terjedt ki.

a szakszervezet központi vezetőségének tagjai megvitatták, hogy iparáganként, üzemenként milyen konkrét intézkedéseket tehetnek, illetve tesznek a munkakörülmények javítása és ezáltal a balesetek csökkentése érdekében./mti /

-. -

bb 29. átadta megbízólevelét nepál királyság új magyarországi nagykövete

ni/tné/s cz 1965. augusztus 6.

kisházi ödön, az elnöki tanács helyettes elnöke pénteken fogadta damodar shamsher j.b. rana rendkívüli és meghatalmazott nagykövetet, nepál királyság új magyarországi nagykövetét, aki átadta megbízólevelét.

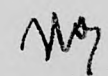
a megbízólevél átadásánál jelen volt szobek andrás és pongrácz kálmán, az elnöki tanács tagjai, mód péter, a külügyminiszter első helyettese, borbás máté vezérőrnagy, gergely miklós, a külügyminisztérium protokoll osztályának vezetője.

damodar shamsher j.b. rana nagykövet megbízólevele átadásakor beszédében többek között a következőket mondotta:

/folyt.köv./

11.55/- szb

-17-

bb 29./ átadta megbízólevelét..../ 1.folyt./s

- megkülönböztetett kitüntetésnek és nagy megtiszteltetésnek tartom, hogy a haladás útján járó, szép hazájukba engem neveztek ki országom nagykövetének. örömmel állapítom meg, hogy az országaink közötti barátság és egyetértés, népeink teljes megelégedésére és kölcsönös előnyére fejlődik. szeretném biztosítani önt, hogy küldetésem során állandó törekvésem lesz tovább erősíteni a meglévő baráti kapcsolatokat, hogy országaink és népeink még közelebb kerüljenek egymáshoz. remélem, hogy ebben a törekvésemben excellenciád bizalmát élvezhetem majd.

a nagykövet a továbbiakban utalt arra, hogy nepál népe, királyának vezetésével a közelmúlt években a modern korszaknak megfelelő kormányformát, a tanácsi rendszert választotta. a nemrég végrehajtott földreform egyik eredménye ennek az új rendszernek. népünk életszínvonalának emelésére törekszünk, - mondotta - s ez arra serkent bennünket, hogy kiterjesszük gazdasági együttműködésünket a baráti országokkal. reméljük, hogy a kölcsönös gazdasági és kulturális előnyökkel járó együttműködés magyarország és nepál között is gyümölcsözően fejlődik. véleményünk szerint csakis ilyen módon tartható fenn a világbéke, így válhat a békés egymás mellett élés eszméje gyakorlattá, élő valósággá az emberiség életében.

kisházi ödön válaszbeszédében többi között hangsúlyozta: örömmel tölti el, hogy a nepáli nép tradíciójának megfelelően létrehozott tanácsszervek és az ötéves gazdaságfejlesztési terv oly nagy súlyt helyez nepál felvirágoztatására, a nepáli nép kulturális színvonalának további emelésére.

- megelégedéssel értesültünk arról, - mondotta ezután -, hogy az 1960 december 15-én kibocsátott királyi proklamációban őfelsége, nepál királya újra megerősítette: nepál a jövőben is semleges politikát folytat, megértésre és együttműködésre törekszik minden baráti állammal. a magunk részéről is lehetőséget látunk arra, hogy erősítsük országaink együttműködését korunk fő problémáinak megoldásában.

- örömmel tölt el, nagykövet ur, hogy nemes és felelősségteljes küldetését népeink barátságának elmélyítésére és az országaink között már eddig is kialakult barátság fejlesztésére, erősítésére kívánja fordítani. meggyőződésem, hogy ez mind a magyar, mind a nepáli nép javára válik.

/folyt.köv./
12.05/s

- 18 -

bb 29./ átadta megbízólevelét.../ 2.folyt./s

befejezésül kisházi ödön köszönetet mondott a nagykövetnek a nepáli uralkodó nevében kifejezésre juttatott jókívánásokért, s az elnöki tanács, a magyar nép és a maga nevében jó egészséget, személyes boldogságot, sok sikert kívánt őfelségének, nepál királyának, az ország felvirágoztatására kifejtett tevékenységéhez.

a megbízólevél átadása után az elnöki tanács helyettes elnöke szívélyesen elbeszélgetett a nagykövettel.

x x x

damodar shamsher j.b. rana nagykövet megbízólevelének átadása után a hősök terén megkoszoruzta a magyar hősök emlékművét./mti/

--

bb. 30. megkezdődött a magyar amatőr csillagászok harmadik országos találkozója

vid/lk/a/-cz

1965. augusztus 6.

a magyar amatőr csillagászok harmadik országos találkozója mintegy 200 részvevővel pénteken kezdődött meg győrről a városi tanácsház disztermében. a háromnapos tanácskozás résztvevőit módos dezsóné, a városi tanács végrehajtó bizottságának elnökhelyettese üdvözölte, majd dr. kulinyi györgy, a tit budapesti uránia bemutató csillagvizsgáló igazgatója számolt be az amatőr csillagászok baráti körének egyéves munkájáról. ezt követően szitter béla, a győri magyar vagon-és gépgyár csillagászati szakkörének vezetője számolt be a tízéves fennállását ünneplő szakkör tevékenységéről. többek között elmondotta, hogy a szakkör mintegy ötven tagja végez tudományos megfigyeléseket.

a találkozón részt vesznek és előadást tartanak csehszlovákia, jugoszlávia és a német szövetségi köztársaság neves asztronómusai is./mti/

--

bb. 31. elkészült a szekszárdi síó-csárda

vid/lk/a/-cz

1965. augusztus 6.

szekszárd határában, a 6-os út mentén, elkészült a megyeszékhely új vendéglátóüzeme, a síó-csárda. az épületnek négy, a síóra nyíló terasza van, s éttermében egyszerre százötven vendég étkezhet. a csárdát augusztus 20-án adják át rendeltetésének. ez lesz szekszárd legszebb és legkorszerűbb vendéglátó üzeme./mti/

12.35/a

- 19 -

bb. 32. budapesten tartotta 3. ülészakát a magyar-mongol
műszaki-tudományos együttműködési bizottság

i sz/tné/e vg cz

1965. augusztus 6.

a magyar-mongol műszaki-tudományos együttműködési bizottság július 26 és augusztus 5 között budapesten tartotta 3. ülészakát. az ülészakon több határozatot hoztak a két ország közötti műszaki-tudományos együttműködés további szélesítéséről. a tárgyalások baráti légkörben és teljes egyetértésben folytak. az ülészakon résztvett mongol delegáció több budapesti és vidéki üzemet is meglátogatott.

a tárgyalásokról készült jegyzőkönyvet magyar részről dr. jávor ervin, az országos tervhivatal elnökhelyettese, a bizottság magyar tagozatának elnöke, mongol részről zs.sagzsaa, a mongol népköztársaság minisztertanácsa gazdasági együttműködési bizottságának elnökhelyettese, a bizottság mongol tagozatának elnöke írta alá.

az aláíráson jelen volt m.zsamszran, a mongol népköztársaság magyarországi rendkívüli és meghatalmazott nagykövete, valamint az országos tervhivatal és a külügyminisztérium több vezető munkatársa. /mti/

bb. 34. közlekedési balesetek

fe/lk/e zs cz

1965. augusztus 6.

a 13. kerületben a váci-ut és a gyöngyösi-ut kereszteződésénél bartók ernő 51 éves budapesti lakos motorkerékpárjával elütötte szilágyi mihályné 37 éves budapesti lakost, majd egy személygépkocsinak ütközött. szilágyi mihálynét életveszélyes sérüléssel szállították kórházba.

a 13. kerületben a mautner sándor-utca és az országbíró-utca kereszteződésénél patai ernő 35 éves budapesti lakos motorkerékpárjával összeütközött egy tehergépkocsival. patai ernőt és utasát, gulyás nagy jános 26 éves lakost súlyos sérüléssel kórházba szállították.

a 10. kerületben a hungária-köruton kollár istván 29 éves szövőmunkás motorkerékpárjával felborult és súlyosan megsérült.

a 3. kerületben a szentendrei-ut és a monostori-ut kereszteződésénél boros istván 20 éves gépkocsivezető egy 34-es jelzésű autóbusszal nem tartotta be a követési távolságot és egy személygépkocsinak ütközött. özv. liptai dezsőné 68 éves budapesti lakos, a személygépkocsi utasa súlyosan megsérült.

a 18. kerületben a vörös hadsereg-utján kriebaum géza 35 éves budapesti lakos kerékpárjával összeütközött egy motorkerékpárral. kriebaum gézát súlyos sérüléssel szállították kórházba. /mti/

13.00/a

- 20 -

Me

bb 33. miért késnek egyes vonalakon a személyvonatok? - a rendkívüli időjárás, a sürgős pályajavítások miatt sok a lassu-jel - szombat déltől hétfő reggelig is ki kell rakni a vagonokat

hbj/tm/s vg cz

1965. augusztus 6.

a máv az ipar folyamatos termeléséhez szükséges nyersanyagot kellő időben rendeltetési helyére juttatja, gyorsan szállítja a könnyen romló mezőgazdasági termékeket is, azonban néhány vonalon késnek a személyvonatok, s lelassult a teherforgalom is. ennek az a magyarázata, hogy a máv-nak rendkívül nehéz problémákkal kell megküzdenie és nagyon sokszor csak a vasutasok valóban emberfeletti áldozatvállalásával tudják áthidalni a nehézségeket. a tavaszi és a korányári hónapokban a vasut kénytelen volt a szokásos pályafenntartást halogatni, mert az erők részét szinte heteken, hónapokon át, megszakítás nélkül az árvíz-okozta pályarongálódások javítására kellett összpontosítani. most viszont ezeket a feladatokat sürgősen el kell végezni. így például tata-bánya-alsó-tata között a régi pályát át kell építeni. ezen a vponalszakaszon a 30-as években a talpfa pótlására beépített vasaljak teljesen tönkrementek, korrodáltak, tehát ki kell azokat cserélni. emiatt ezen a forgalmas vonalon csak egy vágányon közlekedhetnek a szerelvények. ugyancsak egy vágányon haladhatnak a vonatok budapesten a déli-vasuti összekötő hidon, ahol a hosszútartó gerendák megerősítése vált szükségessé. épül a balatoni autópálya törökbálinti szakaszán a vasuti felüljáró és ez is lassítja a közlekedést. gyakorlatilag a dunántulról budapestre érkező és a budapestről a dunántulra haladó szerelvények jónéhány szakaszon nem haladhatnak a szokott sebességgel. nem jobb a helyzet az ország más részén sem, hiszen például salgótarján - somoskőujfalu, szerencs- mezőzombor, hodász- mátészalka között cserélik a pályát, tokaj- rakamaz között teljesen fel kell újítani a vasuti töltést, itt el kell terelni a forgalmat, szükségessé vált rákos állomás felújítása, s még nagyon sok helyen kénytelen a máv sürgősen vágányt cserélni, pályát erősíteni. ugyanakkor a meg-megújuló zivatarok, viharok szinte naponta okoznak forgalmi zavarokat, fák dőlnek a sinekre, villám csap be a felső vezetékbe, megrongálódik a telefon- és táviróvezeték. ha csak 1-2 óráig kénytelen a vasut egy-egy vonalon leállítani a forgalmat, máris egész országrészekben lelassul a közlekedés, késnek a vonatok.

/folyt.köv./

13.35/a

- 21 -

Me

bb 33./ miért késnek..../ 1.folyt./s

helytelen szemlélet következtében egész sor üzem - budapesten és vidéken egyaránt - teljesen mellőzi az éjszakai és a hétvégi, vasárnapi rakodást. júniusban például az országban munkaszüneti napokon átlagosan 8795 kocsit raktak, 1.207 kocsival kevesebbet, mint a múlt év hasonló időszakában. emiatt azután a máv a hét közepén nehezen tudja kielégíteni az igényeket. sok vállalat mellőzi az éjszakai ki-és berakást is, s ezért 2-3 órával többet tartózkodnak a vagonok az állomásokon, mint tavaly ilyenkor.

a máv felmérte a forgalom várható alakulását. a mezőgazdasági termékek érésének késése miatt rövid időn belül nagy mennyiségű zöldség- és gyümölcsöt kell belföldre és külföldre szállítani. már a közel jövőben például a kender - és lenszállításához naponta 700 vagonra lesz szükség, s ha megindul a cukorrépa-kampány, 1100-1200 vagonra kéri naponta a cukorgyárak. ugyanakkor növekszik a tranzit-forgalom. s bár előszállításban sok anyagot kapott az építőipar mégis folyamatosan kell szállítani a követ és a kavicsot. a szénbányászat is állandóan több és több vagon igényel.

sürgős intézkedésre van szükség. a máv a maga részéről megtesz mindent, a nehézségek áthidalására. szorgalmazza a legfontosabb és legforgalmasabb vonalakon a pályák korszerűsítését, a fenntartási munkák mielőbbi elvégzését, hogy a nagy forgalom idején a szokott sebességgel haladhassanak a személy- és teher-vonatok. gyorsítja a pályafenntartást, hogy minél kevesebb sebességkorlátozó jelzés legyen a pályákon. hatásosan azonban csak akkor tud intézkedni a forgalom meggyorsítására, ha az üzemek sürgősen megoldják az éjszakai és a hétvégi, vasárnapi be- és kirakodás megszervezését. el kell érni már a következő hetekben, hogy a hét végén legalább annyi vagon rakjanak ki az üzemek, mint amennyit a múlt év hasonló időszakában, mert különben a máv a hét közepén nem tud elegendő üres kocsit rendelkezésükre bocsátani és nehezen tud megbirkózni az állandóan növekvő szállítási igényekkel./mti /

13.50/a

- 22 -

bb 35. határidő előtt hat és fél nappal építettek fel egy korszerű márz-boelens kemencét a dunai vasműben

vid/lk/s ki cz

1965. augusztus 6.

a dunai vasműben a vaskohászati kemenceépítő vállalat dolgozói 21 millió forintos költséggel határidő előtt hat és fél nappal felépítették az ország egyik legnagyobb és legkorszerűbb acélgyártó kemencéjét. ebben a márz-boelens típusú kemencében egyszerre 180 tonna acélt gyárthatnak.

a kemenceépítésnél több új műszaki megoldást, ötletet, ésszerűsítést és újítást alkalmaztak. ezek között legfontosabb volt, hogy a huszonhat méter hosszú és kétszázhuszonnégy tonna súlyú kemencetestet előregyártották és egy tagban emelték helyére. a kemencetestbe nagymennyiségű, összesen 3500 tonna súlyú tüzálló téglát falaztak be.

péntek reggelre a vaskohászati kemenceépítő vállalat kőművesei feltették az ötajtós kemence tetejére a sokszalagos, színes májuszát, jelezve, hogy a kemence elkészült. hetvenkét órás száritás és felfűtés után előreláthatólag hétfőn csapolnak először az új kemencéből./mti /

--

bb 36. egyhetes ciprusi társasutazást szervez őszre az ibusz

tz/sk/s vg cz

1965. augusztus 6.

„egy hét ciprus szigetén,, jeligével október elején társasutazást szervez az ibusz. repülőgépen utaznak a turisták nicosiába, majd ellátogatnak kyrenia fürdőhelyre, s onnan tovább a híres csipke hazájába, larnacaba. ezenkívül kirándulnak az othello-dráma színhelyére, famagustaba, valamint limassol ősi településére.

a kirándulásra az ibusz augusztus 10-ig fogadja el a jelentkezéseket./mti /

--

14.00/a

•- 23 -

bb 37. gazdag ,, zsákmánnyal,, tértek haza a tiszakutatók

vid/ká/sk/s cz

1965. augusztus 6.

a szegedi tiszakutató expedíció, amely dr. kolosváry gábornak, a szegedi józsef attila tudományegyetem professzorának vezetésével több mint két hetet töltött a folyó felső szakaszán, hazatért utjáról. záhony és dombrád térségében elsősorban azt tanulmányozták, hogy az ideiglenes szokatlanul tartós nyári áradás milyen hatással volt a növény- és állatvilágra. azt tapasztalták, hogy a rendkívül párás klíma egyes állatcsoportokra, mint például az apró emlősökre kedvezőtlenül hatott. ezekből alig tudtak begyűjteni néhányat. megállapították viszont, hogy a rovarvilág sokkal gazdagabb, mint a középső, vagy az alsó szakaszokon. a kutatók értékes ,, zsákmánnyal,, tértek vissza. ritka lepkék, kaszás- és egyéb pókok ezreivel szaporodott gyűjteményük.

az utóbbi évek gyakori áradása gyors fejlődésre készítette a növényzetet, s helyenként valóságos dzsungelt találtak, tölgy-, kőris- és szilfaerdőkkel. itt bukkantak rá egy méteres átmérőjű leveleket növelő óriási keserű acsa- lapura, amely eddig a tiszai völgyében ismeretlen volt./mti/

..

bb 38. időjárásjelentés

sk/s cz

1965. augusztus 6.

a meteorológiai intézet jelenti 1965. augusztus 6-án, pénteken 13.00 órakor:

meleg idő

közép-európa, olaszország és a balkán-félsziget felett anticiklon helyezkedik el, így ezeken a területeken kevés a felhő, napos, meleg az idő. európa többi részein viszont továbbra is változékony, felhős, sokfelé esős, hűvös időjárás uralkodik.

hazánkban tegnap napos, meleg, csapadék nélküli idő volt. a nap 10-14 órán keresztül sütött. a hőmérséklet legmagasabb értékei általában elérték a 23-28, a déli megyék egyes helyein a 29-30 fokot. ma hajnalban az ország területén 10 és 18 fok között mindenféle hőmérsékleti érték előfordult. ma ország-szerte tovább folytatódik a meleg, napos idő, délelőtt 11 órakor ország-szerte 24-27 fokos hőmérsékleteket mértek.
/folyt.köv./

14.05/a

- 24 -

KK

bb 38./ időjárásjelentés / 1.folyt./s

budapesten csütörtökön a hőmérséklet napi középértéke 21,1 fok volt, a sokévi átlagnál 0,5 fokkal alacsonyabb. ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 26 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 766 milliméter, gyengén süllyedő irányzatú.

a balaton vizének hőmérséklete 11 órakor slófoknál 23 fok.

várható időjárás szombat estig: főként nappali felhőképződés, szórványosan előforduló zápor, zivatar, éjszaka gyenge légáramlás, napközben mérsékelt délnyugati szél. meleg idő. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet: 14-18, a legmagasabb nappali hőmérséklet holnap 28-32 fok között.

a duna vízállása budapestnél: 604 centiméter./mti/

..

bb 39. az országos béketanács távirata

gk/zs/s cz

1965. augusztus 6.

az országos béketanács a hirosima elleni amerikai atombombatámadás 20. évfordulója alkalmából táviratot küldött a japán atom- és hidrogénbomba ellenes mozgalmaknak.

- évek távlatából is megrendít bennünket hirosima és nagaszaki pusztulása. az amerikai egyesült államok vietnam népe elleni imperialista háborúja magában hordja egy termonukleáris háború veszélyét. a magyar békemozgalom, a magyar nép önökkel együtt küzd, hogy a világ népei soha se szenvedjék át hirosima és nagaszaki tragédiáját./mti/

..

14.10/a

- 25 -

bb 40. nemzetközi szolidaritási karaván indul vietnamba - a
divsz sajtótájékoztatója

di/sk/s zs cz

1965. augusztus 6.

öt világrész fiataljainak szolidaritási akcióiról tájékoztatta pénteken az újságírókat patricio valdes, a demokratikus ifjusági világszövetség elnökhelyettese. elmondotta, hogy a világ hatadó ifjusága szinte felháborodással fogadta az egyesült államok fokozódó vietnami agressziójáról érkező híreket, a különböző gyűlések, tüntetések és más megmozdulások fórumán az új nemzedék legkülönbözőbb gondolkodású, pártállású és világnézetű képviselői hallatják szavukat, párizsban például több mint 40 ország ifjuságának képviselői vettek részt a közelmultban tartott nemzetközi szolidaritási konferencián. jelentős demonstrációk zajlanak a német szövetségi köztársaságban, fiatalok ezrei foglalnak állást a provokációk ellen, s ítélik el a nyugat-német kormánynak az agressziót helyeslő és támogató politikáját.

a vietnami nép igazságos ügyének védelmében latin-amerika ifjusága is megmozdult. kubától chiléig tíz- és tízezrek bélyegezték meg az usa mind nagyobb veszélyeket rejtő agressziós és provokációs cselekményeit, s szinte együttérzésükről, támogatásukról biztosították a szabadságukért, függetlenségükért küzdő hazafiakat. a szolidaritás nagyszerű példájával vették ki részüket az amerikai provokációk és banditatámadások hírére kibontakozott világméretű összefogásból a szocialista országok fiataljai is. ezenkívül a demokratikus ifjusági világszövetség végrehajtó bizottsága és titkársága is nyomatékosan megbélyegezte a genfi egyezmények durva megsértését, s támogatásáról biztosította a vietnami hazafiakat.

p. valdes a továbbiakban elmondotta, hogy fiatalok legjobbjai az egyesült államokban is az agresszió ellen lépnek fel. tiltakoznak a behívások, a vietnamban harcoló amerikai csapatok létszámának felduzzasztása ellen. említésre méltó, hogy az akciókban olyan retegek képviselői is hallatják szavukat, amelyek eddig tartózkodtak a politikai jellegű megmozdulásoktól.

- a szolidaritás erkölcsi megnyilatkozásain kívül - folytatódott a tájékoztató - a világ ifjusága számtalan más formában is bizonyosságot ad a vietnami hazafiak iránti szinte együttérzéséről és segítőkészségéről. egész sor országban gyűjtési akciók bontakoztak ki, franciaországban például máris jó eredményeket hozott: az összeadott pénzből gyógyszert, orvosi műszereket és más eszközöket vásárolnak a háboru okozta károk enyhítésére. az adományokat a tervek szerint novemberben, a demokratikus ifjusági világszövetség megalakulásának 20. évfordulóján, nemzetközi szolidaritási karaván juttatja el vietnamba. szó van arról is, hogy ifju orvos- és más szakember-brigádokat küldenek vietnamba, amelyek segítenek a gyógyításban és a helyreállítás nagy munkájában.

/folyt. köv./
14.30/a

- 26 -

bb 40./ nemzetközi szolidaritási.... / 1.folyt./s

p. valdes végül ismertette a divsz legutóbbi nyilatkozatát, amely az egyesült államok kormányának a vietnami agresszió ki-terjesztésére vonatkozó döntésével foglalkozik. a nyilatkozat egyebek között rámutat, hogy a provokációk az egész világ békéjét fenyegetik, s arra szólítja a különböző földrészek fiataljait, hogy sokszorozzák meg erőfeszítéseiket az agresszorok megfékezéséért, a délkelet-ázsiai tüzfészek felszámolásáért./mti /

bb 41. bor-szőkőkut, olasz és francia gyümölcsök a szegedi őszibarack- és bor-kiállításon

vid/ká/sk/s cz

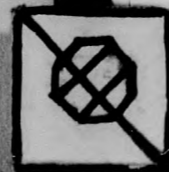
1965. augusztus 6.

nyolc megye mintegy félszáz termelőszövetkezetének, állami gazdaságának, kísérleti intézetének részvételével pénteken szegeden a kamaraszínház nagytermében őszibarack- és borkiállítás nyílt. a mezőgazdasági termékek látványos seregszemléjén 400 láda illatos gyümölcsöt helyeztek el izléses csomagolásban. az ország híres őszibarackos tájainak most érő legszebb gyümölcsei, a ford, a napsugár, a győztes, az alexander fajták mellett olaszországi és franciaországi termés is szerepelt a bemutaton.

a borkiállításon - amelynek külön érdekességei a porcelán vázákból előtörő borszőkőkutak - a pincegazdaságok és más termelők mintegy 100 mintával vesznek részt. a nagyszabású kiállítást erdei ferenc, a hazafias népfront országos tanácsának főtitkára nyitotta meg./mti /

14.45/a

- 27 -

bb 42. cimerezik a kukoricát szolnok megyében

vid/ká/sk /s cz

1965. augusztus 6.

szolnok megyében a termelőségvetkezetek és állami gazdaságok mintegy 180.000 holdnyi kukorica vetése, pótolva az időjárás okozta késedelmet, erőteljesen fejlődik. a szajoli, a karcagi, a mezőnéki, a szenttamási határban már ember magasságu a kukorica. elérkezett a cimerhányás ideje. a tsz-ekben és az állami gazdaságokban a vetőmagtermesztésre kijelölt táblákon munkához láttak a cimerező brigádok. a szenttamási állami gazdaság területén 200 diák dolgozik a martonvásári 1-es és 5-ös fajtával bevetett kukoricaföldeken. a fiatalok alig egy hét alatt befejezték 900 holdon a cimerezt. /mti /

-. -

bb 43. miskolcon befejeződött a nemzetközi lángvizsgáló konferencia

vid/lk/s ki cz

1965. augusztus 6.

a miskolci nehézipari műszaki egyetemen megrendezett nemzetközi lángvizsgáló konferencia pénteken, a kgm tüzelés-technikai kutató intézet diósgyőri kísérleti üzemének megtekintésével befejeződött. az ötnapos összejevetelen kilenc ország képviselőjében mintegy százhuszan vettek részt. nyolc szakelő - adás hangzott el, majd vita és kötetlen eszmecsere formájában megtárgyalták a fiatal tudományggal kapcsolatos időszerű kérdéseket, ismertették az eddigi kísérleti- kutatási eredményeket. az előadók között voltak olyan nemzetközi szaktekintélyek is, mint m.a. glinkov, moszkvai professzor, a műszaki tudományok doktora, továbbá m.w. thring londoni professzor, valamint j. chédaille, a hollandiai ijmuideni nemzetközi lángkutató alapítvány igazgatója. a résztvevők egybehangzó véleménye szerint a konferencia sok elméleti és gyakorlati kérdést tisztázott. a konferencia anyagát magyar, német, orosz és angol nyelvű kiadványban juttatják el a résztvevőknek. /mti /

-. -

14.55/a

- 28 -

bb 44. száztizennétezer szinompás virágzó rózsató bemutatója békásmegyeren - nemzetközi rózsaujdonságok az őszi vásár cikk-listáján

cs/tné/s ká cz

1965. augusztus 6.

a fővárosi kertészeti vállalat békásmegyéri telepén pénteken mutatták be a meghívott szakembereknek és a sajtó képviselőinek a hazai gyűjteményekben, kertészetekben található több ezer rózsafajta „válogatottját”, a házikertekbe, parkokba leginkább ajánlható 350 fajta 117.000-res kollekcióját. a teljes virágzásban lévő rózsatáblák hatalmas tarka szőnyegekhez hasonlítanak, s csak közelről „élednek”, meg, szinte elkápráztatják a szemlélőt számlálhatatlan forma- és színváltozatokkal.

kiácz györgy, a vállalat főmérnöke tájékoztatásul elmondotta, hogy a békásmegyéri rózsatelepen megtalálhatók a világ nemesített rózsáinak legkiválóbb új fajtái. különösen sok értékes fajtát gyűjtöttek a német szövetségi köztársaság, franciaország, anglia és amerika rózsakertjeiből. a legrégebbi és mind máig kitűnő magyar rózsafajták között a szent istván, a legujabbak közül pedig a hungaria nevű rózsafajta számíthat leginkább a közönség érdeklődésére. számos szokatlan színváltozatot nemesítettek ki legutóbb a rózsakertészek: van már kék rózsá, lila, csaknem fekete, sötétbordó és igen érdekes a paprika nevű égőpiros parkrózsá is.

a pompázó rózsatelepet a nagyközönség augusztus 7-től 14-ig minden nap nyolc órától 15.30 óráig tekintheti meg. az érdeklődők a helyszínen kiválaszthatják a kívánt töveket, s azokat az őszi nagy rózsavásáron megvásárolhatják. egyes rózsafajták magastörzsű változatban is kaphatók lesznek. /mti /

-. -

bb 45. mi okozta a tihanyi hegycsuszamlást ?

vid/lk/s ki cz

1965. augusztus 6.

a tihanyi-félszigeten a földcsuszamlástól veszélyeztetett körzetben dr. papp ferenc, a budapesti építőipari és közlekedési műszaki egyetem ásvány- és földtani tanszékének professzora tüzetes vizsgálatot tartott. az első vizsgálatot a közeli napokban még geológiai furások követik, amelyek alapján eldöntik a földcsuszamlás elleni védekezés módját.

/folyt.köv./

15.15/-n

-29-

bb 45./ mi okozta a tihanyi...../ 1.folyt./s

a szakemberek annyit máris megállapítottak, hogy a hegy oldalán csőtörés történt a vízhálózati berendezésnél és mintegy négy atmoszféra nyomással számottevő víz kerülhetett a felső földtömeg és az alsó agyagréteg közé. ezen a sikamlós agyagrétegen kezdődött meg a föld lassu csuszamlása, ami nagyobb repedést okozott, mindehhez hozzájárult az is, hogy a nagymennyiségben lezudult csapadék jórésze befolyt a repedéseken.

a hegycsuszamlástól veszélyeztetett területről már minden lakót kitelepítettek.

a hegyoldalon, a felső nagy repedések előtt rőzsefontból kisebb gátat emelnek. ezzel megakadályozzák, hogy esőzés esetén a víz a repedéseken befolyhasson és újabb csuszamlást idézzen elő.

a tihanyi - félszigetnek ezen a veszélyeztetett szakaszán egyelőre építési tilalmat rendeltek el, a soronkövetkező geológiai vizsgálatok döntik majd el, hogy építkezéseket kezdenek-e a halászteleptől keletre fekvő hegyoldalon./mti/

..-

bb 47. bács megyében is megemlékeztek a hirosimai atomtámadás áldozatairól

vid/tf/s sr cz 1965. augusztus 6.

pénteken bács megye több mint ötven ipari és mezőgazdasági üzemében, vállalatánál és intézményénél is kegyelettel emlékeztek a hirosimai atomtámadás áldozataira. gyűlést tartottak többek között a kiskunhalasi kórház orvosai, a kiskörösi vegyes ktsz munkásai, a kunfehértói állami gazdaság, valamint a tiszakécskei termelőszövetkezetek dolgozói, továbbá a kecskeméti cipőgyár, kiskereskedelmi vállalat és konzervgyár munkásai s a városi kórházak egészségügyi dolgozói./mti/

..- ■

15.15/-n

-30-

bb. 46. új utcá sorok alakulnak ki az újjáépülő házakból mohácson

vid/lk/e ki cz

1965. augusztus 6.

még négy hete sincs, hogy mohácson megkezdődött az árvíz következtében összedőlt házak újjáépítése és már kibontakozóban van az új lakónegyed, ahol a kárt szenvedett családok otthonai kapnak helyet. három utcá sorban emelnek földszintes házakat, összesen 47 család részére. a házakat a pécsi, a sásdi és a pécsváradi kisipari szövetkezetek építik társadalmi munkában készített tervek alapján. a munka vállalatásakor gyorsított ütemet ígértek az építők és ehhez tartják is magukat. reggel hat órától napnyugtáig terjed a műszakjuk és dolgoznak vasárnap is. a jó munkaszervezés és szorgalmuk eredménye, hogy néhány napon belül tető kerül az első újjáépült házra, a hónap végéig pedig valamennyi fedél alatt lesz. ezek az épületek több mint egy méteres beton alapon állnak, amely magas talajvíz esetén is védi a falakat a felázástól. a szép, kandelláberekkel világított kertes lakónegyedet a tervek szerint november 7-én adják át. épül már a 36 lakásos otp-társasház is, amelyet a helybeli kisipari szövetkezet készít az árvíz miatt otthon nélkül maradt mohácsiaknak. ez lesz egyébként a város első háromszintes, s egyben legnépesebb lakóháza.

megkezdődött mohácson a sérült házak helyreállítása, külső, belső javítása is és dolgoznak az utak, járdák javításán. jelenleg még gondot okoz az ivóvíz-ellátás, mert a kutak többsége fertőzött, használhatatlan. ezért a város határában a mecseki ércbányászok új kutakat fúrnak, amelyekből kristálytiszta, élvezhető víz kerül majd a városba. az első, hatvan méter mély kut fúrását már befejezték, jelenleg kiépítésén dolgoznak. ennek vízhozama napi nyolcszáz köbméter lesz. rövidesen újabb két kutat fúrnak. egyidejűleg épül a kutakat és a városi gerincvezetékét összekötő öt kilométer hosszú csőhálózat. /mti/

..-

bb. 48. vasiak szegeden

vid/tf/j/e sr cz

1965. augusztus 6.

kétszáz vas megyei tsz-tag és gyá rimunkás három napra kirándul a szegedi szabadtéri játékok megtekintésére. a népes vasi csoport pénteken - budapest érintésével - utazott a „hi-rös,, városba. megnézik a bányák bányát, s ismerkednek szeged, valamint kecskemét idegenforgalmi nevezetességeivel. /mti/

..-

15.22/-n

-31-

bb. 49. a komárom megyei országgyűlési képviselőcsoport

vid/tf/j/e sr cz

1965. augusztus 6.

pénteken ülést tartott tatabányán. a tanácskozáson - amelyen megjelent dr. beresztóczy miklós, az országgyűlés alelnöke is - Kovács Gábornak, a megyei tanács vb helyettes elnökének tájékoztatója alapján a megye vízellátási kérdéseiről tárgyaltak. /mti/

...

bb. 50. átvették az ezredik vagon kiskunsági barackot

vid/ká/sk/e cz

1965. augusztus 6.

a kiskunság híres barackosaiban javában tart a szüret, a mék felvásárlótelepeire pénteken befutott az ezredik vagon barack. az eddigi szállítmánynak körülbelül fele volt kajszi, a többi rózsa. most már több mint egy hete az izes-zamatos róza-barackból érkeznek nagy tételek az átvevőhelyekre. a hazai elvétel mellett naponta indulnak szállítmányok külföldre. jelenleg többek között belgiumba, hollandiába, svájcba, csehszlovákiába, az ndk-ba és nyugat-németországba, valamint angliába küldenek barackrakományt. az angolok különösen igényes megrendelők, ők csak féléretten és repülőgéppel szállítva fogadják a gyümölcsöt. ezen a héten hét repülőgép vitt egyenként 135 mázsa barackot a szigetországba. /mti/

...

bb 57. súlyos üzemi baleset egy társasház építkezésén

i fe/sk/m/zs

1965. augusztus 6.

a 12. kerületben, a székács utca 10. szám alatti társasház építkezésén gubacsi sándor, 54 éves kőműves, a 6. kerületi építőipari ktsz dolgozója, betonvé és közben, két és fél emelet magasságból az udvarra zuhant. életveszélyes állapotban szállították kórházba.

az eddigi vizsgálat megállapította, hogy az erkélyek bádózásához szükséges mélyedéseket a kivitelező ktsz utólagosan végeztette. betonvésés közben a kiugró erkély rész leszakadt, s vele együtt a mélybe zuhant a kőműves is. a vizsgálatot folytatják. /mti/

...

15.33/-n

-32-

KE

bb 52. ismét gyilkolt a galóca - huszan kerültek kórházba az utóbbi napokban súlyos gombamérgezéssel.

i ms vm zs

1965. augusztus 6.

a halálos kimenetelű ételmérgezések legnagyobb részét évről-évre gomba okozza, jóllehet mind a fővárosban, mind a nagyobb vidéki városokban megfelelő tanácsadó helyek állnak a közönség rendelkezésére, ahol a turisták, kirándulók bemutathatják szakértőnek az erdőben szedett gombákat. a kereskedelembe, a vendéglátóiparba csak ellenőrzött gomba kerül és ez hosszú évek óta sohasem okozott mérgezést.

az idei év első felében, - bár tulajdonképpen csak júniusban volt komolyabb gombatermés - 169 beteget ápoltak a kórházakban gombamérgezés miatt, ebből 152 esett júniusra. haláleset szerencsére nem történt. rosszabbul indul a mostani félév, mert a legutóbbi néhány naphan a fő gombatermő megyékből - pest-, nógrád- és komárom megyéből - összesen 20 beteget szállítottak a budapesti korányi kórházba, illetőleg a Heim Pál Gyermekkórházba. közülük négyen meghaltak, többnek állapota életveszélyes, ha nem is reménytelen. intő példa egy 56 éves tanár szomorú esete, aki a gödöllő-i erdőben gombászkodott - kezében ismertető könyvvel. ennek ellenére nem ismerte fel a gyilkos galócát, ezt a legveszedelmesebb gombafajtát. így feleségével együtt ehettő gomba helyett gyilkos galócát vacsorázott. kisfiuk szerencséjére éppen gyengélkedett, ezért nem evett a gombából. az apát a leggondosabb kezeléssel sem lehetett megmenteni, feleségét súlyos állapotban kezelik. egy három gyermekes nógrádverőce-i család is kórházba került. két kisgyermek meghalt, a család többi tagját valószínűleg sikerül megmenteni az ilyenkor szokásos szérum- és komplex gyógykezeléssel.

az illetékesek újból felhívják a figyelmet: legyünk óvatosak és a sajátkezűleg szedett gombát soha se mulasszuk el szakértőknek bemutatni. házaló gombaárustól ne vegyünk gombát, bizzuk magunkat a megfelelően ellenőrzött gombakereskedelemre, akkor nem gyilkolhat a galóca. /mti/

15.45/-n

-33-

KE

bb 51. visszatér a képernyőre mazsola

i s tm vm sr

1965. augusztus 6.

néhány hetes szünet után szombaton folytatja a magyar televízió népszerű mazsola-sorozatát, a nyári hónapokban elkészítették a következő 20 adás felvételeit, amelyekből 8-nak utómunkálatait is befejezték. az új adások érdekessége, hogy filmre vették a történeteket.

a mazsola-sorozat után több külföldi televíziós társaság is érdeklődik, a német demokratikus köztársaságban már nagy sikerrel „szerepel”, mazsola./mti/

- . -

bb 53. hatezeröttszáz vagon új gabona a bács megyei magtárakban

vid ká sk vm

1965. augusztus 6.

bács megyében jó ütemben halad a gabona átvétele. péntekig körülbelül 6500 vagon buza és árpa került az állami magtárakba. általában nincs baj a kenyérgabona minőségével: 76-82 hektoliter súlyu a buza. az idén - az eddigi tapasztalatok szerint - kiskunfélegyháza környékén termett a legjobb minőségű buza. az itteni közös gazdaságok számos 84 kilogramm hektoliter súlyu tételt szállítottak a felvásárló telepekre. ami a termésátlagot illeti, másfél-két mázsával magasabb hozam várható, mint amennyire az aratás előtt számítottak./mti/

- . -

bb 54. öt megye főagronómusainak tanácskozása debrecenben

vid ká sk vm

1965. augusztus 6.

hajdu, békés, borsod, csongrád és szabolcs megye főagronómusai pénteken délelőtt debrecenben tanácskoztak a betakarítás meggyorsításával, valamint az őszi szántás, vetéssel kapcsolatos előkészületekről. valamennyien megállapították: a sok eső miatt lassan halad a gabona betakarítása, a termés több mint egyharmada még lábon áll. a betakarítást hátráltatja a balaton kombájnok gyenge eredménye, amelyek nehezen birkóznak a nagy szalmával. nem egy helyen teljesítményük az aratás megkezdése óta az 50 holdat sem érte el. főagronómusok elmondották, hogy mindenütt biztosították a terményt, fogadását, az állandó és ideiglenes kombájnszerűkön. amennyiben az időjárás kedvez, a tisztítás ütemét lényegesen gyorsítani lehet, hiszen a kapacitás kihasználása jelenleg alig negyven százalékos. mind az öt megyében vontatottan halad a szalmahuzás, a tartóhántás, a vetés előkészítése, a termelészövetkezetek csak saját erőgépeikkel dolgoznak, a gépállomások nagyteljesítményű láncotlappal traktorait alig veszik igénybe./mti/

- . -

16.30/-n

-34-

bb 55. apad a mura - ötezeröttszáz holddal csökkent az elnötött terület vas és zala megyében - budapestnél tetőzött a duna - újabb rakpartszakaszt már nem zárnak le

ö/sb/nbj/vid/m/vg

1965. augusztus 6.

a zala folyón már levonult az árhullám, a torkolat közelében, zalaapátinál is egy méterrel apadt a víz. a rába árhulláma pedig pénteken árpás és győr között, tehát lényegében a torkolati szakaszon tetőzött. a mura vízszintje ausztriában, a felső szakaszon graznál már majdnem három méterrel csökkent. magyar területen is megkezdődött az apadás. murarátkánál csütörtök reggeltől péntek reggelig 40 centiméterrel süllyedt a vízszint. most két nagy szivattyúval gyorsítják a falu határában elnötött mezőgazdasági területek víztelenítését. az átmenetileg elköltöztetett harminc család visszatérhetett otthonába. letényénél az árhullám tetőzése óta 20 centiméterrel csökkent a mura vízszintje. a folyó tehát már az egész magyar szakaszon apad, de az árhullám levonulását meglassítja visszatartja az erősen megduzzadt dráva. vas és zala megyében egyébként csütörtöktől péntekig a szivattyuzásokkal és a hullámtéren rekedt víz visszavezetésével 5500 holdnyi területet víztelenítettek, s jelenleg mintegy 22.000 holdat, túlnyomórészt rétet és legelőt borít a víz.

a dráván nagy árhullám vonul le. örtilosnál, a határ mellett ugyan az utóbbi 24 órában 23 centiméterrel apadt a víz, de barcsnál péntek délelőtt már 17 centiméternyire megközelítette az 1916 évi maximumot, az 587 centiméteres vízállást. a jelenlegi árhullám valószínűleg péntek este vagy szombat reggelre tetőzik. a folyó somogy megyei szakaszán a víz több helyen kilépett a mederből és a hullámtéren réteket, legelőt öntött el. zákánytelepen a folyómenti műközemet veszélyezteti a víz. a gépeket és a felszerelést biztonságba helyezték és több mint 800 homokzsák és egyéb védekezési anyag segítségével már elhárították a veszélyt. vizvár község környékén víz alá került a babócsai olajmezők egyik termelő olajkutja. a gépeket biztonságos helyre szállították. tótúj falu termelészövetkezetének határában száz holdas kertrészletet fenyeget a víz. a termelészövetkezeti tagok nyugtákkal védekeznek. munkájuk sikerrel járt, mert csupán két hold terület került víz alá, de a termést már arról is betakarították.

budapestben pénteken reggel 6 órakor 604 centiméteres vízállást mértek a vigadó-téri vízmércén, s ez a vízszint egész délelőtt stagnált, délben is 604 centiméter magas volt a duna. újabb nagyobb utánpótlást azonban nem kap a folyó, ezért megkezdődik az apadás és szombaton előreláthatólag 600 centiméterre csökken a víz szintje.

v/folyt.köv./

16.35/-n

-35-

bb 55. /apad a mura ... 1. folyt./ m

csütörtökön délután zárták le az alsó rakpartot a margithid-3. kerület dara utca között. mivel a duna vízszintje nem érte el az előre jelzett 610-620 centimétert, újabb szakaszok lezárására nem került sor, s előreláthatólag legkésőbb hétfőn a margithid budai hídfője - dara utca között is megindulhat az alsó rakparton a forgalom. a dél-budai árvízvédekezési szakaszon korábban elrendelt elsőfoku készültséget valószínűleg vasárnap feloldják.

budapesten a magas vízállás miatt a fővárosi csatornázási művek kénytelen volt újabb szivattyúegységeket üzembe helyezni. pénteken budán tíz helyen összesen tizennégy, a margitszigeten egy helyütt két nagy szivattyú emelte át a csatornákból a csapadék- és szennyvizet a dunába, óránként körülbelül ötezer köbmétert. ha egy-két napon belül számottevően apad a duna, akkor a fővárosi csatornázási művek a jövő hét elején ismét elszállíthatja a szivattyúegységeket a tárolóhelyekre. /mti/

...

bb 56. százéves az ajkai szénbányászat

vid/lk/m/ki

1965. augusztus 6.

az ajkai szénmedencében száz évvel ezelőtt, 1865-ben mélyítették le az első kutató aknát. a jubileum alkalmából pénteken ajkán a országos magyar bányászati és kohászati egyesület bányászati szakosztálya ünnepi ülést rendezett, amelyet Tamásy István, a nehézipari minisztérium bányászati műszaki főosztályának helyettes vezetője nyitott meg. részt vett az ülésen Ábrahám Ferenc, a veszprém megyei pártbizottság titkára.

a százéves ajkai szénbányászat történetét Hidasi István, a közép-dunántúli szénbányászati tröszt kossuth-díjas igazgatója ismertette. elmondotta, hogy a megnyitás óta összesen 28,8 millió tonna szenet szállítottak el a medencéből, de ezzel a készletnek még a felét sem merítették ki.

a jubileum alkalmából ajkán bányászati muzeumot nyitottak meg. amelyben a környéken fellelt régi gépeket, szerszámokat mutatják be az érdeklődőknek. /mti/

...

18.40/-n

-36-

bb 58. munkások a földeken - társadalmi összefogással mentik a termést a veszélyeztetett területeken

vid ö kz vm ká

1965. augusztus 6.

a két-három naponkénti esőzések, az újabb áradások, s a belvizek az elmúlt napokban tovább fokozták az aratást végző mezőgazdasági dolgozók nehézségeit. a legsúlyosabb a helyzet a megáradt dunántúli folyók mentén gazdálkodó termelősövetkezetekben. általában, ahol murakeresztur és molnári között a megáradt mura átszakította a gátat, nem egy helyen már a learatott, és keresztibe rakott gabonák is víz alá kerültek. a rendkívül nehéz helyzetben honvéd alakulatok siettek a lakosság segítségére. a murakereszturi közös gazdaság határában katonai csónakok járják a „mezőt”, s gyűjtik össze az elsodort kéréket. vas megyében, ahol a szántóterületből több mint 7.000 hold került megint víz alá ugyancsak hősi erőfeszítéssel mentik a termést. a megye ipari munkásainak segítségével meggyorsították a betakarítást az ártól veszélyeztetett területeken. a szombathelyi cipőgyár körmendi részlegéből, ahol éppen ezekben a napokban kezdődött meg az általános karbantartás 500 munkás ment szabadságra, s közülük 450 azonnal a környező termelősövetkezetek segítségére sietett. az ugyancsak sok nehézséggel küzdő nógrád megyei közös gazdaságokban több mint 1.500 acélgyári, bányagépgyári munkás, s bányász dolgozik szabadságidejében a gabonaföldeken. a hétvégi pihenőnapokon pedig még ennél is többen - mintegy 5.000-6.000-en vesznek részt az időszzerű mezőgazdasági munkákban. a segítség jól jön, s valóban nélkülözhetetlen. ebben a hegyes-dombos megyében a sok eső miatt nagyon ritkán használhatják a gépeket. a fölázott, sikos lejtőkön ugyanis felborulnának. a tervezettnél nagyobb arányú kézi aratás megnövelte a szállítási, behordási feladatokat. éppen ezért rendkívül hasznos a megye üzemeinek az a kezdeményezése is, hogy a szövetkezeti gazdaságok tehergépkocsijait és vontatóit soron kívül megjavítják, sőt helyenként saját szállító eszközöket bocsátanak a termelősövetkezetek rendelkezésére. komárom megyében ugyancsak a hegyes, dombos bakonyi községekben a legnehezebb a munka. a földalatti rejtett vizek, az üreges, vízmosásos talajok miatt a gépek csusznak, megüllednek, helyenként végképpen használhatatlanok. az esők és feltörő belvizek miatt a gabonák nedvességtartalma a legtöbb helyen eléri 24-26 százalékot. a tatai járásban a legutóbbi esőzések után kereken 10 százalékkal „megugrott”, még a lábon álló gabonák nedvességtartalma is. az ilyen gabonákat, ha levágják, nem lehet a szokott módon keresztibe rakni, mert úgy nem kap elég levegőt, a szem megpenészedik, vagy kicsirázik. a gazdák úgy próbálnak segíteni ezen a gondon, hogy kalászával felfelé, sátorszerűen rakják össze a kéréket. /folyt.köv./

16.46/-n

-37-

/bb 58. munkások...1.folyt./vm

helyenként - többek között heves és győr-sopron megyében - péntekre jórészt már „kiheverték”, a talajok az előző napokban lehullott csapadékot. a főlszikadt földeken újra megindultak a gépek. a még sáros, süppedős talaju községek határából más termelészövetkezetekhez irányították át a kombájnokat.

a szövetkezeti gazdák a nehéz munka közepette sem feledkeznek meg arról, hogy az elemi csapások által elpusztított termés pótlásáról gondoskodjanak. szabolcs-szatmár megyében még a leghidegebb beregi és erdőháti talajokon is megpróbálkoztak a másodvetéssel. a hagyományos másodnövények mellett nagy területet hasznosítanak kertészeti növényekkel. félezer holdnyi őszi ujhagymát, 2.500 holdnyi őszi ujkrumplit, konzerválásra és befőzésre alkalmas uborkát, paradicsomot, dinnyét és egyéb termelnek a jövedelemkiesés pótlására./mti/

- . -

bb 59. kádár jános fogadta a vietnami nagykövetet

tné vm zs 1965. augusztus 6.

kádár jános, a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának első titkára pénteken bemutatkozó látogatáson fogadta hoang luong-ot, a vietnami demokratikus köztársaság új magyarországi rendkívüli és meghatalmazott nagykövetét./mti/

- . -

bb 60. lengyel vezetők köszönő távirata

tné vm zs 1965. augusztus 6.

wladyslaw gomulka, a lengyel egyesült munkáspárt központi bizottságának első titkára, edward ochab, a lengyel népköztársaság államtanácsának elnöke és józef cyrankiewicz a lengyel népköztársaság minisztertanácsának elnöke táviratban köszönte meg azokat az üdvözléseket és jókívánásokat, melyeket kádár jános, a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának első titkára, dobi istván, az elnöki tanács elnöke és kállai gyula, a magyar forradalmi munkáspárt kormány elnöke intézett hozzájuk július 22-e, a lengyel népköztársaság nemzeti ünnepe alkalmából.

adam rapacki, lengyel külügyminiszter ugyancsak táviratban köszönte meg péter jános külügyminiszter ugyanezen alkalomból küldött jókívánásait./mti/

- . -

17.16/-n

-38-

bb 61. elutazott a bolgár pártmunkásküldöttség

tm/m/zs

1965. augusztus 6.

a bolgár pártmunkás-küldöttség, amely georgi petrovnak, a bolgár kommunista párt központi bizottsága póttagjának vezetésével az mszmp központi bizottsága meghívására látogatást tett hazánkban, pénteken elutazott budapestről.

a küldöttséget magyarországi tartózkodása során fogadta cseterki lajos, az mszmp politikai bizottságának póttagja, a központi bizottság titkára.

a küldöttség búcsúztatására a ferihegyi repülőtéren megjelent molnár endre, az mszmp központi bizottságának póttagja, a központi bizottság osztályvezetőhelyettese. jelen volt sztrasimir iliev, a bolgár népköztársaság budapesti nagykövetségének ideiglenes ügyvivője. /mti/

- . -

-39-

bb 62. dobi istván üdvözlő távirata elefántcsontpart nemzeti ünnepe alkalmából

sk/m/zs

1965. augusztus 6.

dobi istván, az elnöki tanács elnöke, táviratban köszöntötte felix houphouet-boigny elnököt, elefántcsontpart köztársaság nemzeti ünnepe alkalmából. /mti/

...-

bb 63. fogadás az unesco budapesti szemináriumán résztvevők tiszteletére

t fe/sk/m/sr

1965. augusztus 6.

tömpe istván, a magyar rádió és televízió elnöke, pénteken fogadást adott az „audio-vizuális eszközök a nemzetközi megértésre nevelés szolgálatában„ című unesco-szeminárium résztvevőinek tiszteletére. /mti/

...-

18.40/-n

1845 *szén*

-40-

bb 64. cgt küldöttség érkezett hazánkba

hné/m/sr

1965. augusztus 6.

a szot elnökségének meghívására pénteken hazánkba érkezett a francia általános munkásszövetség - cgt-15 tagu delegációja. a vendégek ellátogatnak üzemekbe, intézményekbe, állami gazdaságokba. ismerkednek a magyar dolgozók élet- és munkakörülményeivel, a magyar szakszervezetek tevékenységével. /mti/

...-

bb 65. időjárásjelentés

hné/vm

1965. augusztus 6.

a meteorológiai intézet jelenti augusztus 6-án, pénteken este 19 órakor:

meleg idő

várható időjárás szombaton estig: nyugat felől lassu felhősödés, elsősorban az ország nyugati felében záporok, zivatarok, mérsékelt délnyugati szél.

várható legmagasabb nappali hőmérséklet szombaton: északnyugaton 24-28, ■ máshol 28-32 fok között. /mti/

...-

bb 66.

a szerkesztőségek figyelmébe!

hné/m

1965. augusztus 6.

pótlás a bb 55-ös számú apad a mura ... című hírünkhöz.

az 55-ös számú hír második bekezdéséhez az alábbi kiegészítést adjuk: de a termést már arról is betakarították.

a délutáni órákban azonban a felsőszentmártoni termelőszövetkezet kertészete víz alá került. átfolyt a víz mailáthpusztánál, kelemenligetnél és ki kellett telepíteni a drávakereszturhoz tartozó zokogapuszta több mint száz lakosát. a lankai zsilipnél is áttörte az ár az erősítő töltést. itt a vízügyi dolgozóknak rövid idő alatt sikerült elzárni a víz útját. a töltések erősítésén több mint ezer ember dolgozik. a déldunántuli vízügyi igazgatóság 25.000 homokzsákot irányított mohácsról a dráva mellé. az éjszakai munkához pedig 7000 fáklyát szállítottak. /mti/

...-

20.00/-n
20.08 *szén*

-41-

bb 67. ötletes emberek jutalmazása

t kf hné vm

1965. augusztus 6.

az országos takarékpénztár még a budapesti nemzetközi vásáron hirdette meg a „van egy jó ötlete?“, takarékosági pályázatot, amelyre mintegy ezer javaslat, ötlet érkezett.

a pályázat eredményhirdetését és díjkiosztását pénteken este az egyetemi színpadon vidám műsor után tartották meg. az öip 17 ötletes pályázót, egyebek között üllőgarnitúrával, centrifugával, vásárlási utalvánnyal jutalmazott./mti/

-. -

- v é g e -

20,50/m

2100 2. sz.

- 42 -

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1965. augusztus 7.

bb 1. ötszázezer csiga vásárhelyi istván gyűjteményében

vid/ká/sk/m

1965. augusztus 7.

a bükk hegység öreg tudósa, a 77 éves vásárhelyi istván, az állatok és növények életének gondos megfigyelését, egykori mes-terétől herman ottótól tanulta. ezt a munkát hatvan évvel ezelőtt kezdte és töretlen energiával ma is folytatja, számos tudományos cikket, több ismeretterjesztő könyvet írt a pisztrángok, a különböző hüllők és kis vadak életmódjáról. az idős tudós igen értékes és az országban egyedülálló csigagyűjteménnyel rendelkezik. ebben 500 hazai fajtát képviselő, csaknem 500.000 csigát tart számon. közöttük számos ritkaságot, így például a gombostü fej nagy-ságu sadleriana panonicát. ez a csigafajta a jégkorszakból ma-radt meg hazánkban és az egész világon egyedül a bükki és az aba-ujl tájak hideg forrásaiban található. a másik ritkaság a theodoxus preostianus, európa egy-két vidékén kívül csak a kácsi, a görög-böly-tapolcai és a latorkuti melegvízű patakokban él. vásárhelyi istván hazánkban eddig ismeretlen csigafajtát is felfedezett. ezeket a szabad szemmel alig látható acme similiseket 1953-ban a szabolics megyei telek-tanyánál ásta ki a tizsa hordalékjából.

az idős tudós most mintegy hetven gépelt oldalon személyes megfigyelése alapján leírta a bükk csiga faunáját. /mti/

Lehel

-. -

- 1 -